

Theo Lời Kể Của Nữ Sĩ Diêm Sơ

Tôi và lão hòa thượng Tịnh Không kết duyên từ rất sớm, bắt đầu qua bộ sách Tứ Khố Toàn Thư Hội Yếu. Khoảng vào những năm 1984 đến 1986, nhà xuất bản Thế Giới đã hoàn thành việc in ấn bộ Tứ Khố Toàn Thư Hội Yếu. Khi đó, chúng tôi hợp tác với Viện bảo tàng cổ cung quốc gia của Đài Bắc, được cấp phép xuất bản bộ sách đơn lẻ duy nhất còn lại trên thế gian này, và khi đó chúng tôi chỉ in giới hạn vài trăm bộ. Trong suốt một hai thập kỷ sau đó, lão hòa thượng Tịnh Không đã thông qua nhiều đơn vị và cá nhân khác nhau để đặt mua từ chúng tôi. Về sau chúng tôi lại lần lượt nhận được sự chỉ dẫn và dạy bảo của sư phụ để thực hiện thêm một số sách cổ khác. Hiện nay, bộ được mọi người biết đến nhiều nhất là Quần Thư Trị Yếu. Quần Thư Trị Yếu được vua Đường Thái Tông hạ lệnh biên soạn vào những năm đầu Trinh Quán, và hoàn thành vào năm Trinh Quán thứ năm. Đây là nền tảng quan trọng nhất cho việc trị quốc an bang trong thời thịnh thế đại Đường. Đáng tiếc là đến thời nhà Tống, bộ sách này gần như đã không còn xuất bản nữa. Sau đó nhờ Tokugawa Ieyasu của Nhật Bản có được một phiên bản do một vị tăng sưu tập và lưu giữ, từ đó mới được khắc bản in lại tại Nhật Bản. Nhưng lúc bấy giờ số quyển cũng không đầy đủ, bị thiếu rất nhiều quyển. Về sau, lãnh chúa vùng Owari (Nhật Bản) cảm thấy bộ sách này quá quan trọng, nên lại tìm kiếm trong kho lưu trữ của chính quyền Nhật và cho in lại bản hoàn chỉnh. Bản này được hoàn thành vào năm Thiên Minh thứ sáu ở Nhật, nên chúng ta thường gọi là bản Thiên Minh. Bộ Quần Thư Trị Yếu bản Thiên Minh này vốn bắt nguồn từ vua Đường Thái Tông, vậy mà lại gần như tuyệt tích ở Trung Quốc. Chính vì thế, khi sư phụ có được bản này sau nhiều lần luân chuyển qua tay và muốn đem nó đi in ấn, chúng tôi ước tính bản gốc của Quần Thư Trị Yếu trên toàn Trung Quốc sẽ không quá mười bộ. Ngài đã phát chí nguyện to lớn, in ấn nhiều bộ như thế để lưu thông khắp các nơi trên thế giới. Sau đó như mọi người đã biết, ngài

còn cho phát hành bộ Quần Thư Trị Yếu 360, dùng cách trình bày sâu sắc, lời lẽ dễ hiểu; với hy vọng mỗi năm xuất bản một tập để gần gũi hơn với đời sống của người bình thường, mong rằng mỗi người cũng có thể học được trí tuệ “tu, tề, trị, bình” trong cuộc sống. Đồng thời, ngài còn thực hiện nhiều phiên bản với các loại ngôn ngữ khác nhau như: tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Đức, tiếng Nhật, tiếng Tây Ban Nha. Thật sự là muốn dùng trí tuệ của tổ tiên Trung Quốc để cứu giúp thế giới. Từ chuỗi hành động và việc làm ấy của ngài, tôi đã nhận được những bài học và sự khai sáng rất sâu sắc. Có thể nói, nhìn từ một phương diện khác, ngài cũng là một chuyên gia trong lĩnh vực [gìn giữ] văn bản sách cổ. Khi nhà xuất bản Thế Giới chúng tôi làm sách cổ, điều đầu tiên là phải bảo tồn bản gốc trước, nhà xuất bản Thế Giới rất chú trọng việc khảo chứng phiên bản. Ngài tìm được bản Thiên Minh vô cùng trọng yếu, liền giữ lại phiên bản tinh túy và tốt nhất; chứ không phải ngay bước đầu đã vội nhảy sang diễn giải bằng văn bạch thoại, thêm thắt chú âm - con đường này có thể đạt được sự đồng cảm và hoan nghênh của đại chúng, chỉ để lấy lòng mọi người. Ngài cực kỳ nghiêm cẩn, chuyên chú lưu giữ bản sách gốc hoàn chỉnh trước, rồi mới tuần tự tiến hành theo từng bước, để sức mạnh của bản gốc được phát huy rạng rỡ bằng cách thức phù hợp với người hiện đại. Khi ngài trao cho tôi bộ Quần Thư Trị Yếu, nhìn thấy bộ sách bản gốc này, nước mắt tôi đã tuôn rơi. Nhất định là có sự gia hộ của chư Phật Bồ-tát nên bộ sách này mới được bảo tồn một cách rất tốt.

Ngoài việc thực hiện những bộ sách cổ khá có chiều sâu như này, sư phụ còn dốc toàn lực làm một số tài liệu giáo dục mang tính khai sáng về văn hóa truyền thống Trung Quốc. Sư phụ thường nói rằng, những lời dạy của tổ tiên Trung Quốc truyền qua từng thế hệ vốn rất đơn giản: tứ duy bát đức, lễ nghĩa liêm sỉ; dù có truyền qua cả trăm năm hay ngàn năm cũng sẽ không sai lệch. Đáng tiếc là về sau, bị những người tâm trí không sáng suốt vứt bỏ. Họ cho rằng những lời dạy của tổ tiên đã lỗi thời, xa rời thời đại. Chứ đâu biết rằng, đó là do họ không tăng trưởng trí tuệ theo

bước đi của thời đại, để khoác lên những lời dạy của tổ tiên một tầng ý nghĩa mới. Những lời dạy này ẩn chứa từng tầng từng lớp ý nghĩa sâu xa sẽ không bị nền văn minh đào thải.

Trích từ “phỏng vấn năm 2017”

Tổ biên tập “Thân giáo của hòa thượng Tịnh Không”